

Noter

Flugten til Danmark - Peter Krogsted Nielsen

S. 3n: Det område af Tyskland, der i 1949 blev til DDR/Østtyskland

S. 4ø: Dette citat og den følgende beretning bygger på rapporter fra Rudkøbing Politi: Rigsarkivet: Afdelingen i Rudkøbing, Kriminalpoliti: Anholdelsesprotokol (1923-1953) 291: 1923 - 1934 mm. Alle bogens citater er tilrettet til moderne retskrivning.

S. 4m: Ifølge kriminaloverbetjent Askgaards senere undersøgelse var der tale om en åben sejljolle med ringdæk og sænkekøl. Den var kun 5,5 m lang (dvs. 17 fod) og var forsynet med forsejl og storsejl.

S. 4n: Mychajlos antagelser er ikke helt ubegrundede: I perioden fra 1945-1952 modtog Sverige 7.400 flygtninge fra Østeuropa, mens Danmark modtog knap 800. Se Lone Hvid og Jacob Walter: ”Dansk asylpolitik i lyset af den kolde krig – maj 1945-december 1956”, upubliceret speciale, RUC 2004 s.10

S. 6ø: <https://www.ostsee.de/schon-gewusst/heinkel-werke.php> (07.12.2023)

S. 6m: ”I Robaad over Østersøen” Langelands Folkeblad den 9. september 1947

S. 8n: Clemmensen, Jesper. *Flugtrute Østersøen: fra DDR til Danmark under den kolde krig 1949-1989*. Lindhardt og Ringhof, 2023 s. 31ff

S. 10n 1: ”Paa Vandcykel fra Polen til Bornholm” Bornholms Socialdemokrat den 9. september 1947

S. 10n 2: ”To Polakker paa Vandcykle over Østersøen til Svaneke” Bornholms Tidende den 9. september 1947

S. 10n 3: Rigsarkivet: Bornholms Politi: Anholdelsesprotokol, Kriminalpolitiet (1922-1980) XII.a-2: 1940 - 1956 mm. og Bornholms Politi: Hovedjournal (1919-1952) XIV.a-32: 1947 H – X

S. 11ø 1: Rigsarkivet: Rigspolitichefen, Tilsynet med Udlændinge: Anholdelsesprotokol (1914-1957) 91: 1941 - 1947 mm.

S. 11ø 2: Upubliceret artikel af Harald Hartvig Jepsen: ”Dragsbæklejren som opsamlingslejr for politiske flygtninge fra bl.a. Polen efter 1947”, 2016 s. 6 (venligst udlånt af forfatteren)

S. 11n: Justitsminister i Knud Kristensens Venstreregering fra 1945-1947

S. 12ø 1: ”Fremmedloven af 1875 skal endelig afløses” Ny Tid den 8. marts 1952

S. 12ø 2: FN's ”Verdenserklæringen om Menneskerettigheder” vedtaget den 10. december 1948

S. 12 m: Hvid og Walter 2004 s.113

- S. 12 n: Her blev de sidste tyske flygtninge hjemsendt – se Harder, Thomas. *De uønskede*. Gyldendal, 2020 s. 387; dog ses der sovjetiske repatrianter helt frem til 1952 - se Nielsen, Peter Krogsted. *Strandingen – krigsfangerne på Langeland i sommeren 1945*. Frydenlund, 2022 s. 202
- S. 13 n: Her citeret fra: ”Dansk kontorchef spillede afgørende rolle for FNs flygtningekonvention” Information den 13. oktober 2015, Ulrik Dahlin
- S. 14 ø: Jepsen 2016 s. 7
- S. 14m: ”Dansk kontorchef spillede afgørende rolle for FNs flygtningekonvention” Information den 13. oktober 2015, Ulrik Dahlin
- S. 14n 1: UNHCR: ”Håndbog om procedurer og kriterier for fastlæggelse af flygtningestatus” Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2002 s. 11
- S. 14n 2: UNHCRs håndbog 2002. s.72
- S. 15n: ”Da arveprins Knud ratificerede FN’s flygtningekonvention uden om rigsdagen” Information den 14. oktober 2015, Ulrik Dahlin
- S. 16n 1: ”Noget ganske nyt i dansk retsvæsen” Silkeborg Avis den 15. marts 1952
- S. 16n 2: ”Fremmedloven af 1875 skal endelig afløses” Ny Tid den 8. marts 1952
- S. 16n 3: Justitsminister i Erik Eriksens Venstregering fra 1950-1953, derefter medlem af Folketinget, højesteretsdommer og dommer ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg
- S. 17ø: Det blev dog efter forhandlinger reduceret til 10 dages varetægtsfængselse.
- S. 17m: Se <https://logir fo/Lovbekendtgørelse/20-af-07-02-1961-om-udlaendinges-adgang-til-landet-mv-som-aendret-ved-lov-183> s. 5 (29.11.2023)
- <https://logir fo/Lovbekendtgørelse/20-af-07-02-1961-om-udlaendinges-adgang-til-landet-mv-som-aendret-ved-lov-183> s. 5 (29.11.2023)
- S. 17n 1: Jurist og mangeårig kontorchef i Landbrugsministeriet
- S. 17n 2: ”En Fremmedlovgivning i Pagt med Menneskerettighederne” Viborg Stiftstidende den 15. marts 1952 og ”Fremmedlov i overensstemmelse med Menneskerettighederne” Fredericia Dagblad den 8. marts 1952
- S. 18ø: ”Fremmedloven vækker opsigt i FN” Fyens Stiftstidende den 8. marts 1952
- S. 18 n: <https://logir fo/Lovbekendtgørelse/20-af-07-02-1961-om-udlaendinges-adgang-til-landet-mv-som-aendret-ved-lov-183> s. 4 (12.12.2023)
- S. 19n: UNHCR’s håndbog 2002 s. 58

S. 20m: Se Betænkning 968 fra 1982 om ny udlændingelov s. 29f <https://www.xn--betnkninger-c9a.dk/wp-content/uploads/2021/02/968.pdf> (05.12.2023)

S. 22ø: Einarsen, Terje. *Retten til vern som flyktning: Med hovedvekt på FNs flyktningebegrep – de historiske traktatforutsetninger og gjeldende rett*. Cicero Publisher, 2000 s. 87

S. 22m: “The core principle of the 1951 Convention is non-refoulement, which asserts that a refugee should not be returned to a country where they face serious threats to their life or freedom”. Her citeret fra <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-are/1951-refugee-convention> (04-05-2023)

S. 22n: Se også Lindholm, Jesper, *Danske asylafgørelser – Baggrund, kontekst, analyse*. Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014 s. 113

S. 23n 1: Se også Inger Dübeck. ”Fremmedrettens udvikling i Danmark ca. 1700-1914” in Blüdnikow, Bent. *Fremmede i Danmark: 400 års fremmedpolitik*. Odense Universitetsforlag, 1987 s. 15

S. 23n 2: Her er blot tale om en glidning fra det tyske ”Flüchtling” til ”flygtning” – samme form som ”hedning” eller ”skabning”

S. 23n 3: <https://mothsordbog.dk/ordbog?query=flygtling>. ”Matthias Moth (1649-1719) var topembedsmand under Christian V. Han begyndte at indsamle stof til sin store ordbog ca. 1686. I 1699 blev han afskediget og kunne hellige sig arbejdet med ordbogen. Ved sin død efterlod han et omfattende håndskriftmateriale, i alt 62 foliobind, som i dag findes på Det Kongelige Bibliotek”. <https://mothsordbog.dk/kort-om-moth-og-hans-ordbog> (10.05.2023)

S. 23n 4: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=flygtning&tab=for> (10.05.2023)

S. 24ø: Østergaard, Bent. *Indvandrernes danmarkshistorie*. Gad, 1983 s. 84

S. 25ø: Dübeck 1987 s. 88-93

S. 25n: Matthiessen, Hugo. *Fredericia 1650-1760: Studier og Omrids*. Gyldendalske Boghandel, Nyt nordisk Forlag, 1911 s. 182ff

S. 26ø 1: Se loven: <https://h58.dk/RetAdm/FremmedTilsyn.pdf> (18.05.2023)

S. 26ø 2: Jens Vedsted-Hansen. ”Forsørgelsesproblemet i fremmedretten” in Blüdnikow, Bent. *Fremmede i Danmark: 400 års fremmedpolitik*, Odense Universitetsforlag, 1987 s. 189

S. 26n: Vedsted Hansen 1987 s. 188ff

S. 27ø: <https://h58.dk/RetAdm/FremmedTilsyn.pdf> s. 1 (18.05.2023)

S. 27m: <https://folkedrab.dk/temaer/forskellighed-fordomme/til-danmark/romaer-til-danmark> og <https://www.information.dk/debat/2014/01/romaer-stadig-mindre-vaerd-andre> (07.07.2023)

- S. 31ø: Beretningen er nedskrevet den 25. juni 1916 og indsamlet af redaktøren på Ribe Stiftstidende N.C. Willemoës. Museum Sønderjylland har publiceret beretningen. Se <https://denstorekrig1914-1918.dk/tag/bornholm/> (01.06.2023)
- S. 31m: I omegnen af 150.000 fanger blev taget alene ved to store slag i Østpreussen i det nuværende Polen
- S. 32n: Adriansen, Inge. *Ivan fra Odessa: krigsfanger i Nordslesvig og Danmark 1914-1920*. Historisk Samfund for Als og Sundeved, 1991 s. 15
- S. 33ø: Adriansen 1991 s. 11ff og Wiborg, Niels Peter. *Russiske krigsfanger i Sønderjylland under I. verdenskrig*. Historisk Arkiv for Haderslev Kommune, 2017 s. 9ff
- S. 33n: Wiborg 2017 s. 36
- S. 34m: Wiborg 2017 s. 44
- S. 34n: Wiborg 2017 s. 43
- S. 35ø: Adriansen 1991 s. 77
- S. 35n: Adriansen 1991 s. 80f
- S. 36n 1: Adriansen 1991 s. 85
- S. 36n 2; Se fx Jensen, Bent. *De fremmede i dansk avisdebat: fra 1870'erne til 1990'erne*. Spektrum, 2000 s. 514f
- S. 37ø: Adriansen 1991 s. 92f
- S. 37m 1: Lindholm 2014 s. 116
- S. 37m 2: Einarsen 2000 s. 99
- S. 38ø: Bertelsen, Henrik. *Russiske flygtninge i Danmark 1917-1924. En indvandring der skabte indenrigs- og udenrigspolitiske problemer*. Forfatterforlaget Attika, 1992 s. 56ff
- S. 38n 1: Einarsen 2000 s. 101
- S. 38n 2: Se fx <https://www.nyidanmark.dk/da/Applying/Passport> (19.06.2023)
- S. 39ø: Einarsen 2000 s. 103f
- S. 40ø 1: Se <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/den-danske-flygtningepolitik-1933-1939> (06.07.2023)
- S. 40ø 2: International fond oprettet i 1926 – og navngivet efter den italienske socialdemokrat Giacomo Matteotti, som Mussolini i 1924 lod myrde.
- S. 40m: Kirchhoff, Hans. *Et menneske uden pas er ikke noget menneske: Danmark i den internationale flygtningepolitik 1933-1939*. Syddansk Universitetsforlag. 2005 s. 81ff
- S. 40n: Einarsen 2000 s. 103

- S. 41ø: Kirchhoff 2005 s. 41
- S. 41m: Kirchhoff 2005 s. 46ff
- S. 41n: Der kunne selvsagt være et overlap mellem at være af jødisk oprindelse og politisk aktiv, videnskabsmand eller kunstner – hvor stort vides ikke
- S. 42ø: Østergaard 1983 s. 201ff og Andersen, Richard. *Danmark i 30'erne*. Gyldendal, 1968 s.247
- S. 43m 1: Kirchhoff 2005 s. 237
- S. 43m 2: Østergaard 1983 s. 199
- S. 43n 1: Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force – de allierede styrkers hovedkvarter – en videreførelse af [SHAEF](#) Mission to Denmark, som blev oprettet i 1944 med det formål at varetage overgangsperioden umiddelbart efter Danmarks befrielse. Den væsentligste opgave blev opsynet med de tyske troppers udmarch af landet.
- S. 43n 2: Harder 2020 s. 144f og Nielsen 2022 s. 113
- S. 44n: Det følgende er baseret på en upubliceret beretning af den tidligere franske krigsfange Camille Badie nedskrevet i eftersommeren 1945 og venligst stillet til rådighed af hans barnebarn Marie Volta: Camille Badie: ”Vagabondering – fra Oders bredder til Danmark, februar-maj 1945” (oversat af Anne Schlanbusch)
- S. 46m: Nielsen 2022 s. 21
- S. 46n 1: Den sovjetiske efterretningstjeneste, der kort efter kom til at hedde MGB og senere KGB
- S. 46n 2: Nielsen 2022 s. 174ff og 195ff
- S. 48m: Gads Historieleksikon s. 624 og Bejder, Peter og Kim Boye Holt. *Fra huguenotter til afghanere: indvandringens historie i Danmark*. Systime, 2003 s. 212ff
- S. 49n: Bejder og Holt 2003 s. 212ff og Fenger-Grøn, Carsten og Malene Grøndahl. *Flygtningenes danmarkshistorie 1954-2004*. Aarhus Universitetsforlag, 2004 s. 23
- S. 50n: Grundstenen til Dansk Flygtningehjælp blev lagt allerede i 1952 på initiativ af Dansk Røde Kors og med deltagelse af seks andre humanitære organisationer. I 1956 kom så yderligere fire til bl.a. Folkekirkens Nødhjælp og Mosaisk Troessamfund. I dag er kredsen af organisationer udvidet til 21.
- S. 51m: Her citeret fra Bejder og Holt 2003 s. 128f
- S. 51n: Bejder og Holt 2003 s. 124 og Fenger-Grøn og Grøndahl 2004 s. 23
- S. 52n: Kolstrup, Søren. *Polske stemmer – polske indvandringsbølger 1892-2008*. Frydenlund, 2010 s. 220f og 267ff
- S. 53ø: Kolstrup 2010 s. 225ff

S. 53n 1: Kolstrup 2010 s. 227f

S. 53n 2: Kolstrup 2010 s. 234f

S. 54ø 1: Upubliceret speciale ved Københavns Universitet: Rikke Smedegaard Pedersen: ”Jøders flugt fra ufred i polen til fristed i Danmark” 2005. s. 20 og 90f

S. 54ø 2: Fenger-Grøn og Grøndahl 2004 s. 51

S. 54m 1: Smedegaard Pedersen 2005 s. 23

S. 54m 2: Smedegaard Pedersen 2005 s. 2 og Fenger- Grøndahl 2004 s. 51

S. 55ø: Kolstrup 2010 s. 241f og Fenger-Grøn og Grøndahl 2004 s. 54

S.55m: Kolstrup 2010 s. 242 og Smedegaard Pedersen 2005 s. 24ff

S. 55n 1:Smedegaard Pedersen 2005 s. 30ff

S. 55n 1:Kolstrup 2010 s. 243f

S. 56ø: Smedegaard Pedersen 2005 s. 33ff

S. 56m: Kolstrup 2010 s. 244f

S. 56n 1: En stor del flugter – antageligt et sted imellem 7.000 og 12.000 – fandt sted allerede i slutningen af 1940’erne, men da hovedsageligt med Danmark som mellemstation på vejen videre til Sverige, der opfattedes som mere flygtningevenligt. Se Clemmensen, Jesper. *Flugtrute Østersøen: fra DDR til Danmark under den kolde krig 1949-1989*. Lindhardt og Ringhof, 2023 s. 25ff

S. 56n 2: <https://www.information.dk/kultur/2014/11/flugten-danmark-underbelyst-kapitel> (24.01.2024) og Clemmensen 2023 s. 384

S. 57ø: Kolstrup 2010 s. 292

s. 57m: Kolstrup 2010 s. 283f

S. 61m 1: Beretningen er baseret på materiale, der venligst er udlånt af Maria Tuniszewska-Ringby fra Bornholms Museum og et skriftligt interview med Jerzy Pietkiewicz i juli måned 2023

S. 61m 2: Kolstrup 2010 s. 277

S. 62ø: Fra artikel om polsk grænsebeskyttelse af Wojciech Kryzwicki i det historiske tidsskrift *Karta* nr. 16, 1995 s. 121f (resumé og oversættelse: Maria Tuniszewska-Ringby)

S. 62m: Kolstrup 2010 s. 292

S. 62n: Jerzy Pietkiewicz’ beretning

S. 65n: Nguyen, Linh. *Vores Flugt – vietnamesiske flygtninge fortæller*. Katolsk Forlag, 2022 s. 18ff og 40f samt ”Bådflugtningen Linh blev reddet ved verdenshistoriens største søredning” Kristeligt Dagblad den 23. april 2015 af Amalie Pil Sørensen <https://www.kristeligt-dagblad.dk/flygtninge-og-asyllansoegere/reddet-af-maersk> (07.02.2024)

Om *Clara Mærsk*: <https://www.skibsrederen.dk/clara-maersk-1968/> (07.02.2024)

S. 66n: Beretning fra Günther Petersen, overstyrmand på *Selandia* (venligst udlånt af overstyrmanden selv), og Nguyen 2022 s. 74 ff

S. 67m: Nguyen 2022 s. 74 ff

S. 67n: Samtale med Le Thi Hoa den 9. april 2022 i menighedshuset ved den katolske kirke i Svendborg

S. 68ø: <https://asiapacificcurriculum.ca/learning-module/vietnam-after-war> (07.02.2024)

S. 68m 1: Se <https://faktalink.dk/titelliste/badflygtninge/baggrund-og-historie> (08.02.2024) S. 68m 2: Svendborg-skibet *Alice Riis* fra Riis Shipping samlede i 1987 ikke mindre end 211 flygtninge op på sin jomfrurejse fra Borneo til Bangkok – heraf var de 29 børn under 12 år. Båden var knap 12 meter lang, og flygtningene havde drevet omkring på havet i 11 dage. Se ”Glade flygtninge gik i land” Det fri Aktuelt den 18. september 1987

S. 68n 1: Fenger-Grøn og Grøndahl 2004 s. 117ff

S. 68n 2: Interview med Cuu Van Nguyen på Svendborg Museum den 21. marts 2022. UNHCR antog i 1987, at 30-40 % af bådflygtningene mistede livet på havet, dvs. omkring 400.000 omkomne

S. 69n: Fenger-Grøn og Grøndahl 2004 s. 118

S. 70ø 1: <https://www.information.dk/indland/2015/09/paa-eftermiddag-lave-program-modvirke-flygtningekrisen> (08.02.2024) og ”Da verden gik sammen om at hjælpe flygtninge” Information den 14. september 2015

S. 70ø 2: <https://siapacificcurriculum.ca/learning-module/vietnam-after-war> (08.02.2024)

Borup, Jørn. *Religion, kultur og integration - Vietnameserne i Danmark*. Museum Tusulanum, 2011 her citeret fra <https://videnskab.dk/kultur-samfund/religion-giver-mindre-integration/> (11.02.2024)

S. 70m: Telefoninterview med Hoang Duc Do den 10. december 2021

S. 73m 1: Christian Axboe Nielsen: ”Land i opbrud” in Nehring, Niels-Jørgen og Birte Weiss (red.). *Og Balkan kom til Danmark – om at være nærområde til krig og folkemord*. Aarhus Universitetsforlag, 2015 s. 292ff

S. 73m 2: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/jugoslaviens-sammenbrud-1991-1999> (13.02.2024) Se også <https://denstoredanske.lex.dk/Jugoslavien> (14.02.2024) og Nehring og Weiss 2015 s. 11f

S. 73m 3: https://denstoredanske.lex.dk/Bosnien-Hercegovinas_historie (14.02.2024)

- S. 73n: Fenger-Grøn og Grøndahl 2004 s. 261
- S. 74n: Søren Jessen-Petersen: "Giv midlertidig beskyttelse" in Nehring og Weiss 2015 s. 84ff
- S. 75ø: Denne beretning er baseret på et interview med Edin Hasanbegovic foretaget den 20. februar 2024
- S. 78n: Edin Hasanbegovic' beretning fra den 20. februar 2024
- S. 79ø: "Politik for 20.000 liv" in Nehring og Weiss 2015 s. 102f
- S. 80m: Edin Hasanbegovic den 20. februar 2024
- S. 80n: Flygtningelandsbyer, der i øvrigt var beregnet til at kunne "klappes sammen", så bosnierne kunne få dem med hjem i forbindelse med repatriering. Se Jørgen Chemnitz. "Mere hjerterum end husrum" in Nehring og Weiss 2015 s.120
- S. 82ø: En model, der allerede blev afprøvet i forbindelse med de allierede krigsflygtninge i 1945
- S. 82n: § 15 i "Jugoslaverloven" <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/1992/933> (20.02.2024) Her citeret fra Birte Weiss: "Politik for 20.000 liv" in Nehring og Weiss 2015 s. 99ff
- S. 83ø: Birte Weiss: "Politik for 20.000 liv" in Nehring og Weiss 2015 s. 99ff og Sanne Maja Funch: "Vi tog selv initiativ til at forstå Danmark" Information den 30. januar 2016 <https://www.information.dk/moti/2016/01/tog-initiativ-forstaa-danmark> (22.02.2024)
- S. 83m: Sanne Maja Funch: "Vi tog selv initiativ til at forstå Danmark" Information den 30. januar 2016 <https://www.information.dk/moti/2016/01/tog-initiativ-forstaa-danmark> (22.02.2024)
- S. 83n: Birte Weiss: "Politik for 20.000 liv" in Nehring og Weiss 2015 s. 109 og Sanne Maja Funch: "Vi tog selv initiativ til at forstå Danmark" Information den 30. januar 2016 <https://www.information.dk/moti/2016/01/tog-initiativ-forstaa-danmark> (22.02.2024)
- S. 84m: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/fem-aar-efter-flygtningekrisen-faa-syriske-flygtninge-kommer-i-job> (02.03.2024)
- S. 84n 1: <https://politiken.dk/internationalt/art9766335/41.000-ukrainere-er-kommet-til-Danmark.-De-fleste-har-det-som-Ludmilla-Honchar.-De-vil-ikke-hjem> (05.03.2024) og <https://www.dst.dk/da/Statistik/temaer/invasion-af-ukraine> (05.03.2024)
- S. 84n 2: Se <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2022/324> (04.03.2024) og <https://www.uim.dk/nyhedsarkiv/2023/september/saerloven-for-fordrevne-fra-ukraine-forlaenges-med-et-aar/> (04.03.2024)
- S. 86m: Det vil i denne sammenhæng sige jøder fra selve Rusland og fra de russisk besatte områder af Polen, Ukraine, Hviderusland og Baltikum. Se Jensen 2000 s. 177
- S. 87ø: Her citeret fra Jensen 2000 s. 204

- S. 87m: Blüdnikow 1987 s. 38ff Se også Schmidt, Garbi. *Den første ghetto*. Aarhus Universitetsforlag, 2021 s. 12ff
- S. 87n: Kirchhoff 2005 s. 237
- S. 88ø: Østergaard 1983 s. 199
- S. 88m: Fra Isi Foighels erindringer. Her citeret fra Smedegaard Pedersen 2005 s. 24
- S. 88n 1: Se <https://tv.tv2.dk/video/cGlhc3R1ZXJlbg> (07.03.2024)
- S. 88n 2: <https://www.stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-poul-nyrup-rasmussens-aabningstale-ved-den-officielle-aabning-af-dansk-center-for-holocaust-og-folkedrabsstudier-den-31-august-2000/> (06.03.2024)
- S. 90ø: Statsministeriets pressemeddelelse af 6. februar 2000
<https://www.stm.dk/presse/pressemeddelelser/pnr-hele-historien-den-sande-og-fuldstaendige-skal-frem-i-fuld-offentlighed/> (07.03.2024)
- S. 90m: Først og fremmest Hans Kirchhoff og Lone Rünitz
- S. 90n: Matador afsnit 18 ”Hr. Stein” https://www.dr.dk/drtv/se/matador_-hr-stein_130405 (25.04.2024)
- S. 91m: Badehotellet sæson 6 afsnit 2 ”En lykkelig barndom” <https://play.tv2.dk/afspil/df281a76-ceaf-49f9-baa0-3023f7c4d4b1> (25.04.2024)
- S. 91m: Se fx Bak, Sofie Lene. *Jødeaktionen oktober 1943*. Museum Tusulanum, 2001
- S. 92ø: Smedegaard Pedersen 2005 s. 29
- S. 92m: Se også Smedegaard Pedersen 2005 s. 28f
- S. 92n: Matador afsnit 21 ”Vi vil fred her til lands” 1981 https://www.dr.dk/drtv/episode/matador_-vi-vil-fred-her-til-lands_130410 (29.04.2024)
- S. 93ø: Badehotellet sæson 9 afsnit 4 ”Weyse får nok” 2022 <https://play.tv2.dk/afspil/98a4fa2a-a51-4a36-9673-1f2f84eb7476> (29.04.2024)
- S. 93m: Om jødernes hjemkomst fra Sverige: <https://folkedrab.dk/temaer/oktober-43-flugten-til-sverige/artikler-om-oktober-43/danske-joeders-tilbagevenden-efter> (30.04.2024) og Bak, Sofie Lene. *Da krigen var forbi. De danske jøders hjemkomst efter besættelsen*. Gyldendal, 2012
- S. 94m: Se fx <https://www.tvsyd.dk/krig-i-ukraine/laege-koerer-til-den-ukrainske-graense-for-at-hente-110-flygtninge-med-hjem> og <https://www.dr.dk/nyheder/seneste/danskere-koerer-til-polen-hente-ukrainske-flygtninge-til-danmark> (08.03.2024)
- S. 95ø: <https://www.altinget.dk/eu/artikel/danmarks-varme-velkomst-af-ukrainske-flygtninge-har-rejst-en-principiel-debat-viser-historien-os-at-vi-forskelsbehandler-flygtninge> (06.03.2024)

S. 95n: Aggergaard Larsen, John. *Bosniske krigsflygtninge i dansk offentlighed: forestillinger og politisk virkelighed*. Institut for Antropologi, Københavns Universitet, 1997 s. 97

S. 96m: Se fx Preben Wilhjelm's argumentation herfor:

<https://www.information.dk/debat/2013/07/soeren-krarups-vrangforestilling> (09.03.2024)

S. 96n 1: Se fx <https://www.berlingske.dk/aok/2017-stoejbergs-strammerkage-gaar-amok> (09.05.2024)

S- 96n 2: Se fx <https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/12/Instrukskommissionen-%E2%80%93-Bind-2-kapitel-8.1-til-8.5.pdf> (30.04.2024)

S. 97ø: Rytter, Michael et al (red.). *Paradigmeskiftets konsekvenser Flygtninge, stat og civilsamfund*. Aarhus Universitetsforlag, 2023 s.12ff

S. 98ø: Jensen 2000 s. 446f og 454 Se også Aggergaard 1997 s.96f

S. 98n 1: Jensen 2000 s. 456f

S. 98n 2: <https://xn--stvendssysselfolkeblad-pfc.dk/en-fremmed-er-en-ven-du-ikke-har-moedt-endnu/> (30.04.2024)

S. 98 3: Se også Aggergaard 1997 s. 108f og John Aggergaard Larsen: "Er du racist eller pladderhumanist?" SALT nr. 4, 1998

S. 99m 1: I 1997 i bl.a. TV3 <https://www.youtube.com/watch?v=OBeZdOWiReE> og <https://denstoredanske.lex.dk/muhamedaner> (07.03.2024)

S. 99m 2: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/retorikken-er-haardest-naar-det-handler-om-udlaendinge> (07.03.2024)